

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΛ. ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘ. ΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑ Δ. ΑΝΣΕΛΜΟΥ.)

Ἀριθ. 1.

1838.

(Ἰανουαρίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Περὶ τῶν δῆμων τῆς Εὐβοίας. — ΦΥΣΙΚΗ. Περὶ ὑδατοδωμάτων τεύρων. — ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟἶΚΟΝΟΜΙΑ. Περὶ θεάτρου. — ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ. Περὶ λιθογραφίας. — ΗΘΙΚΗ. — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ — ΔΙΑΦΟΡΑ. Ἐκλείψεις τοῦ 1838 ἔτους κτλ.

Εἰδοποιοῦνται οἱ Κ. Κ. συνδρομηταὶ τῆς Ἀνθολογίας τῶν κοινοφελῶν γνώσεων, ὅτι ἡ πρώτη ἐξαμηρία τοῦ Β'. ἔτους ἀρχίσασα τὸν Αὐγουστοῦ τοῦ 1837 καὶ λήξασα τὸν Ἰανουάριον τοῦ τρέχοντος ἔτους, δὲν θέλει ἔχει δευτέραν ἐξαμηρίαν ἀλλὰ πρὸς εὐκολίαν τῶν συνδρομητῶν τε καὶ τοῦ λογιστικοῦ μέρους τῆς ὑπηρεσίας μας, ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον νέα ἐτησίαι συνδρομῆ, ὥστε ἐκδίδονται τὸν Ἰανουάριον τέσσαρα φυλλάδια, δύο δηλ. διὰ τὴν παρελθούσαν ἐξαμηρίαν καὶ δύο διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἐτησίαν συνδρομῆν.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀνθολογίας τῶν κοινοφελῶν γνώσεων.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Περὶ τῶν Δήμων τῆς Εὐβοίας.

§. 6. Δήμος Δυστίων.

Παραλλήλως σχεδὸν μὲ τὴν σειρὰν τοῦ Κοτυλαίου ὄρους, περὶ τοῦ ὁποίου προωμιλήσαμεν εὐρίσκεται ἄλλη σειρὰ ὄρων ἐκτεινομένη ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, καὶ περατουμένη εἰς τὴν θάλασσαν ὥστε αὐταὶ αἱ δύο σειραὶ ὁμοῦ μὲ τὴν τοῦ Δίρφους καὶ ἄλλην τινα πρὸς τὰ νότια τῆς Κούμης ἐκτεινομένην σχηματίζουσιν ἓν τετράπλευρον, περιέχον τὴν κοιλάδα τοῦ Αὐλωναρίου, ἣτις εἶναι τῶντι αὐτῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν σημασίαν, ἀλλὰ χωρὶς μεγάλην διέξοδον, τὸ ὅποιον ἐπέφερε τὴν σύσασιν τῆς ἐν Δύσῳ λίμνης· διότι

ὑπῆρχεν, ὡς ἤκουσα ἀπὸ ἐγγωρίους γέροντας ῥῆγμα φυσικὸν εἰς τὸν ἐπιπροσθύντα ὡς πρὸς τὴν τοῦ Ἑρετριακοῦ κόλπου θάλασσαν βράχον, τὸ ὁποῖον παραγεμισθὲν ἀπὸ διαφόρων ὕδατος ἐπέφερε σημαντικὴν αὐξήσιν εἰς τὰ ἐκ τῶν πέριξ ὄρεων καὶ λόφων καταγεόμενα ὕδατα. Ἡ λίμνη αὕτη δὲν ἀναφέρεται οὔτε εἰς τὸν Στράβωνα, οὔτε εἰς ἄλλον τινὰ γεωγράφον, ἐν ᾧ εἶναι ἀρκετὰ ἐκτεταμένη· οὔτε ὁ Πλούταρχος γράφων τὴν αὐτὴν διάβασιν τοῦ Φωκίωτος καὶ ἀναφέρων ἄλλα ὀνόματα πόλεων τὴν μνημονεύει οὔτε ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος ἀναφέρων περὶ τῆς πόλεως Δύσου, τῆς ὁποίας τὴν γῆν κατακλύζει καθ' ἐκάστην ἡ λίμνη· ἐκ τούτων φαίνεται, ὅτι δὲν ὑπῆρχε κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἐσχηματίσθη ὕστερον ἀπὸ τὴν συναγωγὴν τῶν ὑδάτων· τοῦλάχιστον δὲν ἐνθυμούμαι οὔτε εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς συγγραφεῖς νὰ ἀναφέρεται τοιοῦτον ὄνομα. Πλησίον τῆς λίμνης ταύτης εἶναι ἡ πόλις Δύστος, περὶ τῆς ὁποίας γράφει τὰ ἐξῆς ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος· « Δύστος πόλις Εὐβοίας. » Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν κδ'. « Ἀποστῆσας δὲ τοὺς ἐν τῇ περιοικίᾳ τῶν Ἑρετριέων, ἐστράτευσεν ἐπὶ πόλιν Δύστον » τὸ ἐθνικὸν Δύσιος ». Ἀπὸ τὴν διατήρησιν τοῦ ἰδίου ὀνόματος τὸ ὁποῖον σώζεται ἀπαράλλακτον χωρὶς τινὰ παραφθορὰν, καὶ ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Ἑρετριαν γειτονίαν, ἀπέχουσιν ὀκτὼ περίπου ὠρῶν διάστημα, ἡμπορεῖ νὰ ἀποδειχθῆ, ὅτι ἡ σήμερον ὀνομαζομένη Δύστος εἶναι ἡ παλαιά· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων φαίνονται καὶ ἐρείπια μεγάλης πόλεως ἐπὶ λόφου ὑψομένου κωνοειδῶς ἐν μέσῳ τῆς πεδιάδος, ὅστις περιλιμνάζεται σήμερον ἀπὸ τὰ ὕδατα τῆς λίμνης καὶ ἔχει εἰς τὴν κορυφὴν ἐρείπια πύργου ὑψηλοῦ ἐπὶ ἑνετῶν κατασκευασμένου, ὡς εἶναι καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐβοίας, ὅπου εἶναι λόφοι πλησίον τῶν πεδιάδων, οἵτινες ἐγένοντο, φαίνεται, διὰ νὰ προφυλάττωσι τοὺς εἰς τὰς πεδιάδας γεωργοῦντας ἀπὸ αἰφνιδίους ἐχθρικός ἢ ληστικὰς, ἢ πειρατικὰς ἐπιδρομάς. Λείψανα ἐρειπίων εὐρίσκονται καὶ μακρὰν τοῦ λόφου αὐτοῦ [εἰς τὴν ἀπὸ Χαλκίδος πρὸς Καρυστίαν δημοσίαν ὁδόν. Ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ἔλαβε τὸ ὄνομα ὁ δῆμος Δυσίων, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν τὸν αὐλῶνα δὲν εἶναι ἄλλη σημαντικώτερα πόλις ὡς πρὸς τὴν ἀρχαιότητα. Ἐντὸς τοῦ δήμου τούτου μεταξὺ τῶν χωρίων Ζάρα καὶ Ἀρμυροποτάμου εὐρίσκονται ἐρείπια πύργου ἀρχαίας τεκτονικῆς μὲ τετραγώνου λίθους οἰκοδομημένου, καὶ τεθειμένου εἰς τὸ μέσον τοῦ στενοτάτου τῆς νήσου διαζώματος, ὅπου δὲν εἶναι ἡ ἀπόστασις οὔτε μιᾶς καὶ ἡμισίας ὄρας ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θάλασσαν ἀπὸ τὴν ἐξῆς περικοπῆν τοῦ Πλουτάρχου ἡμποροῦμεν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αὐτὸ ἦτον τὸ φρούριον Ζάρητρα· ἰδοὺ δὲ τί λέγει ὁ εἰ-

μένος συγγραφεὺς εἰς τὸν βίον τοῦ Φωκίωτος. « Ἐκ τούτου (μετὰ τὴν μάχην δηλ. τὴν ἐν Ταμύναις, καθ' ἣν μὲ μέγαν κίνδυνον ὁ Φωκίων κατέστρεψε τὴν ἐχθρικήν δύναμιν) τόντε Πλούταρχον ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Ἑρετρίας, καὶ Ζάρητρα φρούριον ἐλὼν ἐπικαιρότατον, ἢ μάλιστα συνελαύνεται τὸ πλάτος εἰς βραχὺ διάζωμα, τῆς νήσου σφηνωμένης ἐκατέρωθεν ταῖς θαλάσσαις, οὗς ἔλαβεν αἰχμαλώτους Ἕλληνας ἀφῆκε κτλ. » ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τις τὸ παλαιὸν φρούριον Ζάρητρα, καὶ τὸ νέον χωρίον Ζάρα, ὅπου σώζονται ἐρείπια πόλεως, καὶ εὐρίσκεται εἰσέτι τάφος εἰς τὸν πρὸς Καρυστίαν δρόμον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκβαλόντες τὴν λάρνακα, τὴν ἔβασαν εἰς τινα παραβρέουσαν πηγὴν, ἡμποροῦσε νὰ συμπεράνη, ὅτι δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἦναι τὸ νῦν χωρίον Ζάρα τὸ παλαιὸν φρούριον Ζάρητρα, καὶ ἦμον σχεδὸν εἰς αὐτὴν τὴν γνώμην πεποιθὼς· ἀλλ' ἄρχισα νὰ ἀμφιβάλλω, ἀφ' οὐ ἀνέγνωσα τὸν Λυκόφρονα, ὅστις περιγράφων τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας γενησόμενα κακά, τὰ προλεγόμενα ὑπὸ τῆς Κασάνδρας, ἀναφέρει ὄνομα ὄρους Ζάρακα κείμενον ὄχι μακρὰν τῆς θέσεως τοῦ χωρίου Ζάρα. Ἰδοὺ ἡ περικοπὴ τοῦ Λυκόφρονος στίχ. 361

Ἐνὸς δὲ Λῳδῆς ἀντὶ μυρίων τέκνων
Ἑλλάς στενάξει πᾶσα τοῖς κενοῖς τάφους
Οὐκ ὀστοθῆκαις, χοιράδων δ' ἐφημένους [1]
Οὐδ' ὑστάτων κεύθοντας εἰς πυρὸς τέφρον
Κρωσσοῖσι ταρχυθεῖσας, ὡς φθιτῶν θέμις
Ἄλλ' οὐνομ' οἰκτρὸν καὶ κενηρίων γραφᾶς
Θεριοῖς τεκόντων δακρύοις λελουμένας
Παίδων τε καὶ θρήνοισι τοῖς ὀμεννίδων.
Ὀφέλτα καὶ μύχουρε χοιράδων Ζάραξ
Σπίλοι τε καὶ Τρύχατα καὶ τραχὺς Νέδων
Καὶ πάντα Διφωσσοῖο καὶ Διαχρίων
Γαλαῖα καὶ Φόρκυος οἰκητήριον.

Εἰς ταῦτα σημειώνει ὁ σχολιαστὴς Ἰσαάκιος Τζέτζης· [Ὀφέλτα καὶ μύχουρε] ἀπέστρεψε τὸν λόγον εἰς τοὺς τόπους καὶ τὰ ἀκριωτέρια, ἐν οἷς ἔμελλον τὰ τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι ναυάγια· καὶ παρακατιῶν· « Ὀφέλτης δὲ καὶ Ζάραξ ὄρη Εὐβοίας, ὁ μὲν Ὀφέλτης ἀπὸ Ὀφέλτου τοῦ Ἀρχεμῆρου κληθεὶς, ὃς υἱὸς ἦν Λυκούργου ἱερέως τοῦ Νεμείου Διὸς, Ζάραξ δὲ ἀπὸ Ζάρακος τοῦ υἱοῦ Καρύσου, ὁ δὲ αὐτὸς Ζάραξ κατὰ Φάλαριν καὶ ἐτέρους Καφηρεὺς λέγεται, νῦν δὲ ὁ Καφηρεὺς ἰδιωτικώτερος Εὐλοφάγος καλεῖται »

(1) Ἰσ. ἐφημένους.

Ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ παρὰ τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ σχολιαστοῦ λεγόμενα ἐξάγεται, ὅτι εἰς τὴν ἀπὸ Γεραιστοῦ μέχρι Κοῦμης παραλίαν ὑπῆρχον ὅλα αὐτὰ τὰ ὄρη, καὶ ὁ Ζάραξ, ἂν δὲν ἦναι αὐτός, ὁ Καφρεὺς κατὰ τὸν σχολιαστήν, δὲν εἶναι ὅμως μακρὰν τῆς θέσεως, ὅπου ὑπάρχει τὸ χωρίον Ζάρακα· ἀλλὰ καὶ ὁ Καφρεὺς, ὁ νῦν λεγόμενος Εὐλοφάγος, δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ αὐτοῦ τὸ χωρίον, ὡς ὅπως καὶ ἂν ὑποτεθῆ, ὁ Ζάραξ εἶναι πλησίον εἰς τὸ Ζάρακα.

§. 7. *Δῆμος Στυρέων.*

Ἡ πόλις τῶν Στυρέων ἀναφέρεται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν Ὀμηρον, καὶ τίθεται πλησίον Καρύστου, ὅπου τῶντι εἰρίζεται, διατηροῦσα τὸ ὄνομα μέχρι σήμερον μετὰ τὴν συνήθη διαφορὰν τοῦ υ εἰς του Στούρα λεγομένη ἀντὶ Στύρα. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ὀμήρου ἦτον ὑποκειμένη εἰς τοὺς Ἄβαντας, ὡς καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Εὐβοίας, ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν Ἐλιφήνορα· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα φαίνεται, ὅτι ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Ἑρετριεῖς, καθόσον δύναται νὰ συμπεράνη τις ἐκ τῶν λεγομένων περὶ τῆς μεγάλης δυνάμεως τῶν Ἑρετριέων, οἵτινες ὄχι μόνον ἐξετάθησαν εἰς ὅλον τὸ νότιον τῆς νήσου μέρος, ἀλλ' ὑπέταξαν καὶ τὴν Ἄνδρον, Τήνον καὶ Κέω, καθότι ἀλλέως δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἔχουν τρισχιλίους ὀπλίτας, ἑξακοσίους ἵππους καὶ ἐξήκοντα ἄρματα, ὡς ἦτον καταγεγραμμένα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀμαρυθίας Ἀρτέμιδος κατὰ τὸν Στράβωνα. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ἑρετριέων ὅμως, φαίνεται ὅτι καὶ οἱ Στυριεῖς ἔμειναν αὐτεξούσιοι, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου θελήσαντες νὰ ἐναντιωθῶσιν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, κατεστράφησαν ὑπὸ τοῦ Φαίδρου στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν Στράβωνα καὶ Εὐστάθιον.

Τὴν πόλιν ταύτην ἀναφέρει καὶ ὁ Στέφανος λέγων· « Στύρα πλησίον Καρύστου, τῆς Εὐβοίας πόλις, ὁ πολίτης Στυρεὺς »· τὸ ἔθνικόν ὅμως κατὰ τὸν Εὐστάθιον εἶναι Στυριεὺς καὶ ὄχι Στυρεὺς.

Δὲν εἶναι ἴσως ἔξω τόπου νὰ ὀμιλήσωμεν ὀλίγα τινα καὶ περὶ τῶν Κοίλων τῆς Εὐβοίας, τῶν ὁποίων τὸ κέντρον ἐπέχει ὁ δῆμος τῶν Στυρέων κατὰ τὸν Στράβωνα. Ὁ γεωγράφος οὗτος διὰ τῆς ἐξῆς περιχοπῆς βιβλ. I. Κεφ. Α. §. 2. « καὶ πρῶτον, ὅτι τῆς Εὐβοίας τὰ κοῖλα λέγουσι τὰ μεταξὺ Χαλκίδος καὶ τῶν περὶ Γεραιστὸν τόπων· κολποῦται γὰρ ἡ παραλία, πλησιάζουσα δὲ τῇ Χαλκίδι, κυρτοῦται πάλιν πρὸς τὴν ἡπειρον » φαίνεται ὅτι ἐννοεῖ Κοῖλα Εὐβοίας ὅλην τὴν ἀπὸ Γεραιστοῦ μέχρι Χαλκίδος παραλίαν· ἀλλ' ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτον βιβλ. η'. καὶ τὴν πραγματείαν τοῦ Δίωνος τοῦ Χρυ-

σοδόμου τὴν ἐπιγραφομένην *Εὐβοϊκὸς ἢ Κυρηγός* φαίνεται, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδίδετο εἰς τὴν πρὸς ἀνατολὰς παραλίαν, τὸ ὅποιον ἀπὸ τὴν διήγησιν τὴν εἰς ἐκείνην τὴν πραγματείαν ἐκτεθειμένην ἀποδεικνύεται καθαρώτατα. Πλάττει ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἓνα ξένον ἐρχόμενον ἀπὸ τὴν Χίον μετὰ μικρὸν πλοιάριον ἀλιέων, τὸ ὅποιον γενομένου χειμῶνος ἐφθάρη βυθθὲν ἔξω εἰς τραχύν τινα αἰγιαλὸν « καὶ μόλις (λέγει) διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας » δηλ. εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, τὴν ἀντικρὺ Χίου, ὅθεν ἔγινεν ὁ διάπλους αὐτοῦ. Εἰς αὐτὴν τὴν γνώμην εἶναι καὶ ὁ Μελέτιος λέγων· « μετὰ τὸν Καφρεῖα ἦτον πόλις λεγομένη τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίας, καὶ τόπος παραθαλάσσιος οὕτω καλούμενος· ὥστε φαίνεται, ὅτι τὸ ὄνομα ἐδίδετο εἰς ὅλον τὸ μέρος τῆς νήσου ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θάλασσαν, ἀλλ' ὅτι ἦτον ποτὲ πόλις ὀνομαζομένη οὕτω, καθὼς λέγει ὁ Μελέτιος, δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἀνέγνωσα εἰς κανένα συγγραφέα. Νομίζω ὅμως, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὸν δῆμον αὐτὸν εἶναι τὸ στενότερον μέρος τῆς νήσου, ὅπου κατὰ τὸν Πλούταρχον « συνελάνεται τὸ πλάτος εἰς ἄραχὺν διάζωμα, τῆς νήσου σφιγγομένης ἐκατέρωθεν τῆς θαλάσσης » καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ μεγάλην κοιλότητα ἐξ ἀμροτέρων τῶν μερῶν, διὰ τοῦτο ἔλαβε χώραν τὸ ὄνομα Κοῖλα Εὐβοίας, διότι τῶντι ἐν ᾧ πλατύνεται ἀρκετὰ ἡ νῆσος εἰς τὴν Καρυστίαν καὶ εἰς τὸν δῆμον τῶν Δυστίων δι' ἀκρωτηρίων ἐξεχόντων εἰς τὴν θάλασσαν, ἐκατέρωθεν αὐτοῦ δὲν εἶναι τὸ πλάτος ὅλον εἰμὴ μόνον μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας διάστημα· ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ θέλομεν ἀναφέρει καὶ ἄλλαχοῦ.

Εἰς τὴν μεταξὺ Ταμυνῶν καὶ Στυρέων παραλίαν μετ' εἶπον, ὅτι ὑπάρχουσι σήμερον ἐρείπια ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Ἀρμυροποτάμου, τὰ ὅποια ἐὰν τῶντι εἶναι ἀρχαίας πόλεως, ἐπειδὴ δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ τὰ παρατηρήσω, πρέπει νὰ ἦναι ἡ πόλις Πορθμὸς, ἡ ὅποια ἀναφέρεται παρὰ τοῦ Μελετίου, λέγοντος ὅτι σήμερον ὀνομάζεται Πόρτιον.

Ἐκ πάντων τούτων συναγεται, ὅτι εὐλόγως ἐτέθη τὸ ὄνομα Στυρέων ἢ Στυριέων εἰς τὸν δῆμον αὐτὸν, τὸ ὅποιον διετηρήθη, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, μετὰ τὴν μικρὰν παραφθοράν, ἣτις φαίνεται καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας λέξεις.

(Ἀκολουεῖ)

Φ Υ Σ Ι Κ Η.

Περὶ ὑδατοδῶν μετεώρων.

Ὅταν τὰ νέφη συνιστῶνται εἰς μέρος τῆς ἀτμοσφαιρας, ὅπου ἡ θερμότης

είναι κατωτέρα παρά τὸ μηδενικόν, αἱ φυσαλίδες τοῦ ὕδατος πηγνύουσαι σχηματίζουσι χιόνα. Τῆς χιόνης ὅμως ἡ ἀληθὴς αἰτία εἰσέτι ἀμφιβάλλεται, ἐπειδὴ πολλοὶ τὴν ἀποδίδουσιν εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν ρευστὸν καὶ ἄλλοι τὴν ἐξηγοῦσι κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἡ δὲ χιών σχηματίζει κρύσταλλα μὲ 4 ἢ 6 ἀκίδας, σπανίως δὲ δώδεκα, ἢ ἀστερίσκους μὲ ἕξ ἀκτίνας ὀλοκλήρους ἢ πολυχιθεῖς κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ κρύου. Ἡ χιών ὑγραίνει τὴν γῆν πλέον παρά τὴν θρογγὴν, ἐπειδὴ ἐξατμίζεται ὀλιγώτερον. Ὅθεν κατὰ τοὺς χρόνους ὅτε ἡ χιών ἐσκέπασεν εἰς πολὺν καιρὸν τὸ ἔδαφος αἰ' πηγῶν εἶναι πολυγευμονέστεραι παρά τὸ συνήθες. Ἐπειτα ἡ χιών ἐμποδίζει τὴν πάχνην νὰ καταβῆ βαθύως εἰς τὴν γῆν.

Ὁ πάγος ἢ κρύσταλλος σχηματίζεται εἰς τὰ ἀκίνητα ὕδατα ἐν καιρῷ αἰθρίας, τὰ δὲ ποτάμια παγόνουσι ἐξωρότερα, καὶ διὰ τὸ πολὺ ὕδωρ, καὶ διότι ἡ πηγὴ οὕσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλησίον ἀργοπορεῖ τὴν κατάψυξιν αἰ' πηγῶν δὲ δεικνύουσι μάλιστα τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ χρόνου.

Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ δὲν παγόνουσι ποτὲ πολὺ· ἀρχίζει δὲ ὁ πάγος πρῶτον τριγύρω τῶν πλεόντων ἐπάνω τοῦ ὕδατος στερεῶν σωμάτων, τὰ κομμάτια τοῦ πάγου αὐξάνουσι κατ' ὀλίγον, ὥστε ὅταν ἐμποδισθῶσιν ἀπὸ γεφύρας, μύλους ἢ ἄλλην τινα αἰτίαν ἀνάλογον, ἐπισωρεύονται καὶ σχηματίζουσι μεγάλους ἄγκους· ἀλλὰ πλησίον τούτων εὐρίσκονται μέρη, ὅπου ὁ πάγος μάλιστ' ἐλάθει σύστασιν· ὅθεν ἡ διάβασις ποταμῶν παγωμένων εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνος καὶ ἀπαιτεῖ προσοχὴν. Εἰς τοὺς μικροὺς ποταμοὺς ὁ πάγος μένει πολλάκις ἐκκρεμῆς, ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ ἐξατμίζεται βαθμηδόν. Εἰς τὰς λίμνας ὅμως καὶ τοὺς λάκκους σχηματίζει παγωμένον καὶ ἰσώμαλον ἐπιφάνειαν, ὅπου τρέχουσιν οἱ ἄνθρωποι παίζοντες· πρέπει δὲ νὰ ἐνθυμῶνται πάντοτε οἱ τοιοῦτοι δρομεῖς ὅτι πλησίον τῶν πηγῶν ὁ πάγος ἔχει ὀλίγην παχύτητα, ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ ἐξερχόμενον ἀμέσως ἀπὸ τὴν πηγὴν εἶναι θερμότερον.

Ἡ γῆ παγώνει ἐξ αἰτίας τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποῖον περιέχει· ὅθεν τὰ ἀσθενῆ φυτὰ πάσχουσι πλεῖστον εἰς ὑγρὸν τόπον παρὰ εἰς ξηρὸν· ἡ δὲ γῆ μεταβαλλομένη εἰς στερεὸν σῶμα ἐξοιδαίνεται (φουσκώνει) ἢ πυροῦται, καὶ τοῦτο φθείρει τὰς ρίζας πολλῶν φυτῶν. Τέλος ὁ πάγος προχωρεῖ τὸσφ' βαθύτερον εἰς τὴν γῆν, ὅσφ' αὕτη τύχη ὑγροτέρα, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ χιών, ἥτις ἐμποδίζει τὴν διόδον τῆς θερμότητος, προφυλάξῃ τὴν γῆν ἀπὸ τὸ κακὸν τοῦτο.

Ὁ δὲ πάγος ἐξογοῦται μὲ τοιαύτην δύναμιν, ὥστε σχίζει κανόνια δένδρα καὶ πέτρας, ἀνασκάπτει δὲ λιθοστρώτους δρόμους. Εὐρέθη δὲ διὰ τοῦ

λογαριασμῷ ὅτι ὁ πάγος ὅστις ἀνοίγει κανόνιον χονδρὸν ἕνα δάκτυλον καὶ γεμάτον ὕδατος ἐνεργεῖ ὡς βάρος 27,720 λιτρῶν.

Ἡ δύναμις καὶ ἐπιβρῶ τοῦ ψύχους εἰς τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα δὲν εἶναι καθαρῶς γνωστὴ εἰσέτι. Τινὰ φυτὰ ὑποφέρουσι ἀφόβως τὸν πάγον, ἄλλα δὲ πάσχουσι εὐκολώτατα, ὅθεν συμπίπτει νὰ τὰ περιτριγυρίζωμεν μὲ ἄχυρον.

Ὁ πάγος προσβάλλει καὶ τινα τοῦ ἀνθρώπου μέρη καὶ μάλιστα τὰ ἄκρα, καὶ ἡ κατάψυξις αὕτη ἔχει ὡς χαρακτῆρα πρόδρομον τὴν νύσταν. Εἰς τὰ εὐρεία κλίματα παγόνουσι συχνὰ οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι τύχουσιν εἰς τοὺς δρόμους ἢ εὐρίσκωνται ἐκτεθειμένοι ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸν ἀέρα. Ὁ κατεψυγμένος ἄνθρωπος πρέπει νὰ τρίβηται μαλακὰ κατ' ἀρχὰς μὲ χιόνα, ἔπειτα δὲ μὲ ψυχρὸν ὕδωρ, μὲ ἀλκοόλιον κτλ.

Οἱ πάγοι αὐξάνουσι ἀκατάπαυστα, ἂν ἐξῆκοιτο ἡ τὸ κρύος. Εἰς τὴν Πετρούπολιν κατὰ τὸν περίφημον χειμῶνα τοῦ 1740 ἐπὶ Αἰκατερίνης Β' κατεσκευάσαν παλάτιον ὀλόκληρον καὶ κανόνια ἀπὸ πάγον· αὐτὰ δὲ ἐγεμίσθησαν μὲ μίαν λίταρν πυρκίνεως τὸ καθὲν καὶ ὅμως δὲν ἔσκασαν, ἀνέλυσαν δὲ μετὰ ταῦτα περὶ τὸν Μαῖον μῆνα.

Ἡ θάλασσα ἐπέκεινα τῶν 15 βαθμῶν τοῦ πόλου σκεπάζεται ὅλη ἀπὸ πάγου ὄγκους τοὺς μὲν ἀκινήτους, τοὺς δὲ σαλεύοντας· οἱ πρῶτοι δὲν ἀναλύουσι σχεδὸν ποτὲ ὀλόκληροι, ἐκτὸς μόνον ἂν διὰ περιστάσεις ἀγνώστους ἢ ἔκτακτον θερμότητα διακοπῶσιν εἰς πολλὰ μέρη. Τοῦτο δὲ γίνεται μὲ πολὺν κρότον· τὸ ρεῦμα τότε σύρει τοὺς μεγάλους τούτους ὄγκους ἕως τὰ θερμὰ κλίματα, ὅπου ἀναλύουσιν. Ἡ ἀνάλυσις τῶν πολικῶν τούτων πάγων φέρει αἰφνῆδιον ψυχρότητα εἰς τοὺς ἡμετέρους τόπους.

Συμπεραίνομεν εἰς ὁποῖους κινδύνους ἐκτίθενται ὅσα πλοῖα πλέουσι κατὰ τοὺς βορείους αἰγιαλοὺς, ὅπου οἱ πάγοι οὗτοι ὅμοιοι μὲ νησία, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κακῶν, δύνανται ἐνοσφύμενοι νὰ τὰ περικλείωσιν. Εὐρέθησαν τφόντι πολλὰ πλοῖα εἰς τὴν ἐλευσινὴν αὐτὴν κατάστασιν καὶ τὰ πτώματα τῶν ἐπιβατῶν ἀποθανόντων τῆς πείνας ἔκειντο εἰς τοὺς πάγους· ἄλλοτε δὲ ἡ σφοδρότατη βία, μὲ τὴν ὅποιαν ἐφέροντο οἱ πάγοι τὰ ἐσύνητριψεν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ ἀτρέμητοι θαλασσοπόροι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσιν ὡς τὸν πόλον αὐτὸν ἢ τὴν ἄκραν τῆς γῆς. Ἡ θάλασσα τοῦ Βαρφίνου κλείεται ἀπὸ πάγους ἔχοντας ἐνίοτε 100 λευγῶν μῆκος καὶ βουὰ 400 πόδας ὕψηλά. Ὁ Ουάφερ ἐξέλαθεν ὡς νήσους ἀκινήτους πάγους ἔχοντας ὕψος 500 ποδῶν. Ἐνίοτε δὲ οἱ πάγοι οὗτοι εὐρίσκονται ἐπιφορτισμένοι μὲ χονδρὰς πέτρας,

ἄλλοι δὲ φέρουσι ρίζας, αἱ ὁποῖαι βλαστάνουσαι παριστάνουσιν αὐτοὺς ὡς
χλοάζουσαν γῆν.

Πολλάκις λέγει ὁ Μαλτεβροῦνος τὰ ξύλα, τὰ ὁποῖα κυλίουσιν οἱ πάγοι,
ἀνάπτουσιν ἀπὸ τὴν θιαίαν αὐτῶν σύγκρουσιν καὶ αἱ φλόγες ὑψοῦνται ἐν
μέσῳ τοῦ αἰωνίου χειμῶνος τῆς Βορείου θαλάσσης. (3)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Περὶ θεάτρον.

Οἱ Πέρσαι, οἱ Ἀσσύριοι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον διάφορα παιγνίδια, ἀγῶ-
νας, χοροὺς καὶ δημοσίους ἐορτάς· ἀλλὰ πρῶτοι οἱ Ἕλληες σύστησαν θεάτρα
καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρῶτον ἐφάνησαν θεατρικαὶ παραστάσεις κατὰ τὸ
590 πρὸ Χριστοῦ ἔτος· ἐγίνοντο δὲ αὐταὶ κατὰ τινὰς μόνον καιροὺς, καὶ
μάλιστα κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Διονυσίων. Ὁ Θέσπις περιέφερε τοὺς ὑπο-
κριτὰς ἐπὶ ἀμάξης· ὁ δὲ Δίσχυλος μετὰ ταῦτα ἐπενούησεν ἡ κατασκευάσῃ
θέατρον ἀπὸ ξύλα καὶ τὸ ἐστύλισε μὲ σκηνογραφίας ἀρμολογίας εἰς τὸ
ὑποκείμενον. Τὸ πρῶτον θεάτρον τῶν Ἀθηναίων ἦτο ἀπὸ σανίδια, ἀλλ' ἐπειδὴ
ἐξαίφνης ποτὲ ἔπεσε διὰ τὸ πολὺ βάρος, οἱ Ἀθηναῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ
κτίσωσι θεάτρον μὲ πέτρας.

Τὰ θεάτρα τῶν Ἑλλήνων εἶχον σχῆμα νάρθηκος τῶν ἡμετέρων ἐκκλη-
σιῶν. Ὁ περίβολος αὐτῶν ἦτο κυκλοειδὴς ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον, τετράγωνος δὲ
ἀπὸ τὸ ἄλλο. Εἰς τὸ ἡμικύκλιον ἐκάθητο οἱ θεαταὶ ἐπάνω βαθυίδων ἀλλε-
παλλήλων ἀπὸ τὸ ἔδαφος ὡς τὴν κορυφὴν τῆς οἰκοδομῆς, τὸ δὲ τετράγωνον
ἔμβασθον ἐχρησίμευσεν εἰς τοὺς ὑποκριτὰς καὶ εἰς τὸ θέαμα.

Τὰ θεάτρα τῶν Ἑλλήνων, λέγει ὁ Σλέγκελ, ἦσαν ἀσκεπῆ καὶ τὰ δρά-
ματα παριστάνοντο τὴν ἡμέραν καὶ εἰς ὑπαιθρον. Οἱ Ἕλληες δὲν συνείθιζον
νὰ σκεπάζωσι τοὺς θεατὰς ἀπὸ τὸν ἥλιον μὲ ἐξαπλωμένα πανιά· καθὼς
ὑστερον οἱ Ῥωμαῖοι· ἐπειδὴ οἱ Ἕλληες δὲν ἦσαν ἄνδρες μαλακοὶ, καὶ
ἐκτὸς τούτου κατοικοῦν εὐκρατον κλίμα· ὅθεν ὅτε συνέβαινε εἶτε βροχὴ
φαγδαία εἶτε σφοδρὸς ἄνεμος, διέκοπτον τὴν παράστασιν. Τέλος πάντων
αὐτοὶ διήγον τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς των μέρος ἐξω τῆς οἰκίας, ὅπου ἡμεῖς
ἐκτελοῦμεν ὅλας σχεδὸν τὰς ὑποθέσεις. Αἱ γυναῖκες τῶν παλαιῶν ἐνῶ ἦσαν
τόσον ἀποκλεισμένοι, εἶχον ὅμως τὴν ἄδειαν νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ θεάτρον,
καὶ πρὶν μάλιστα ὑπαινδρευθῶσιν. Ἦσαν δὲ τὰ θεάτρα τόσῳ εὐρύχωρα, ὥστε
περιεῖχον ὅλους τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ἐρχομένους νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς

δημοτελεῖς πανηγύρεις πολυπληθεῖς ξένους. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεγάλη ἔκτασις
ἐμίχρυνεν εἰς τὴν ὕψιν τὰ ἀντικείμενα, εἰς δὲ τὴν ἀκοὴν τῆς φωνῆς τὸν τόνον,
οἱ ὑποκριταὶ ἔφερον προσωπεῖα κατασκευασμένα τοιουτοτρόπως, ὥστε ἡ
φωνὴ ἐγίνετο λαμπροτέρα· ὁ δὲ Βιτρούδιος ἀναφέρει καὶ περὶ διαφόρων
κεραμικῶν ἀγγείων, τὰ ὁποῖα ἔβαλλον εἰς διάφορα τοῦ κτιρίου μέρη διὰ τὴν
ἀντηγῆ τὸ θεάτρον πλεῖστον. Ἄν καὶ κατὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶσιν οἱ
σχολιασταὶ τῶν παλαιῶν, μένει ὅμως σχεδὸν βεβαίον ὅτι οἱ ἀρχιτέκτονες
προσεῖχον πολὺ εἰς τοὺς κανόνας τῆς ἀκουστικῆς καὶ τῆς ὀπτικῆς, οἰκοδο-
μοῦντες τὰ θεάτρα. Τὰ χαμηλότατα καθίσματα τοῦ ἀμφιθεάτρον ἦσαν
ἀντικρὺ καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον τῆς σκηνῆς· ἡ δὲ ἡμικύκλιος ὀρχήστρα
καίμενη κατωτέρω τῶν καθισμάτων τούτων εἶχεν ἄλλον προορισμὸν, καὶ
δὲν ἐκάθητο ἐκεῖ θεαταί.

Κατὰ τοῦτο δὲ διέφερον οἱ Ῥωμαῖοι· ἐπειδὴ ἡ σκηνήτων ἦτο ἰσόπεδος
καὶ ὀπωσοῦν ὑψηλὴ ἐκτεινομένη καθ' ὅλον τὸ πλάτος τοῦ θεάτρον εἶχε δὲ
ἀναλόγως ὀλίγον βάθος, καὶ ἐλέγετο logeum ἢ palpitum· Οἱ πρῶτοι δρα-
ματουργοὶ ἔμενον εἰς τὸ μέσον, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν ἦτο μέρος τι τετράγωνον,
ἀλλὰ μακρόστενον λεγόμενον προσκήμιον, τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἐκ δεξιῶν καὶ
ἐξ ἀριστερῶν ἔληγεν εἰς κατωφερὲς σχῆμα ὡς τὴν ὀρχήστραν. Αἱ δὲ
σκηνογραφίαι διετίθεντο ὥστε τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κι-
νήσῃ τὴν προσοχὴν καὶ νὰ φανῆ πλησιέστερον κατεῖχε τὸν μέσον τόπον
κτλ. Ἀριστερόθεν παριστάνετο ἡ πόλις εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκον τὸ ἀνάκτο-
ρον, ὁ ναὸς ἡ ὁποιαδήποτε ἄλλη οἰκοδομὴ· δεξιόθεν δὲ ἡ πεδιάς, τὰ δέν-
δρα, τὰ βουνὰ καὶ τὰ παράλια. Αἱ πλάγαι σκηνογραφίαι ἐστηρίζοντο εἰς
σανιδώματα τρίπλευρα, τὰ ὁποῖα ἐστρέφοντο κατὰ τὴν χρεῖαν. Πιθα-
νὸν δὲ ὅτι ἔβαλλον εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρον πολλὰ πράγματα ὑλικά, τὰ
ὁποῖα ἡμεῖς ἀπεικονίζομεν μόνον μὲ τὴν ζωγραφίαν. Αἱ δὲ σκηνογραφίαι
ἐμιμοῦντο πολλάκις ἀρχιτεκτονικὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ παρίστανον ἐνίοτε
καὶ χωρογραφίας. Εἰς τὸν Προμηθεῖα π. χ. τοῦ Δίσχυλου παρίστανον τὸν
Καύκασον· εἰς τὸν Φιλοκτήτην τοῦ Σοφοκλέους τὴν νῆσον Ἀἴμνον μὲ ὄλα
τὰ βράχη καὶ σπήλαια. Συμπεραίνομεν μάλιστα ἀπὸ ἐν χωρίον τοῦ Πλά-
τωνος ὅτι οἱ Ἕλληες ἦσαν πολὺ ἐπιτηδεύτεροι εἰς τὰ φαντάσματα τῆς
θεατρικῆς ἐποπτείας παρ' ὅσον κοινῶς πιστεύομεν. Εἰς τὸν μυθὸν δὲ τῆς
σκηνῆς ἦσαν δύο μικραὶ θύραι ἀπὸ τὰ πλάγια καὶ μία κατὰ τὸ μέσον, ἀπὸ
τὴν ὁποίαν ἔμβαινον μόνον τὰ σημαντικώτατα τοῦ δράματος πρόσωπα,
καθὼς ἀνακτες καὶ ἀνασται, ἐν ᾧ τὰ μικρὰ εἰσῆρχοντο ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ἰπὸ

τὰ καθίσματα τοῦ ἀμφιθεάτρου ἦτο προσέτι κλίμαξ τις λεγομένη τοῦ Χάρωνος, ὡς προωρισμένη διὰ τὰς σκιὰς τῶν ἀποθαμμένων· οἱ παριστάοντες δὲ αὐτὰς ὑποκριτὰ ἤρχοντο ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ αὐτόθεν εἰς τὸ θέατρον χωρὶς νὰ φωνῶνται.

Αἱ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναφωνήσεις διευθύνοντο ἀμέσως πρὸς αὐτὸν θέσθαια τὸν οὐρανὸν· ὅθεν ἡ Ἠλέκτρα παρουσιαζέμενη τὸ πρῶτον εἰς τὴν σκηνὴν ἀνεβόησεν, ὦ ἱερὸν φῶς καὶ . . . ἦτο ἴσως ἐστραμμένη ἀλλήθως πρὸς τὸν ἥλιον. Οἱ τρόποι οὗτοι προξενούσι μεγάλην ἐντύπωσιν. Αἱ διωρισμένοι δὲ νὰ κρατῶσι μεταώρους εἰς τὸν ἀέρα τοὺς θεοὺς ἢ νὰ ὑψῶσιν ἀπὸ τὴν γῆν τοὺς ἀνθρώπους μηχαναὶ ἦσαν κρυμμένοι ὀπισθεν τῶν τοίχων ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς σκηνῆς· μεταχειρίζετο δὲ πολλὸ αὐτὰς ὁ Αἰσχύλος. ὅθεν εἰς τὸν Προμηθεὺς ἐφαίνοντο ὄχι μόνον ὁ γέρον Ὠκεανὸς, ἀλλὰ καὶ ὅλος τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν ὁ χορὸς διαπερῶντες τὸν οὐρανὸν ἐπὶ πτερωτοῦ ὀχήματος. Ἡ γῆ ἐδύνατο νὰ καταπῆρ τοὺς ὑποκριτὰς. Ἐμιμοῦντο δὲ καὶ τὸν κεραυνὸν, καὶ τὴν βροντὴν καὶ τὴν πτῶσιν ἢ πυρκαϊᾶν τῶν οἰκιῶν, ἀφαιρᾶζοντες κατὰ διαφόρους τρόπους τὰς αἰσθήσεις. Ὁ τοῖχος τοῦ θεάτρου ὑψοῦτο μὲ σκιδώμα, ὡς αἰεὶ ἦτο χρεία νὰ παρασταθῆ ὑψηλὴ οἰκοδομὴ ἢ πύργος· τὰ δὲ ἐνδότερα τῶν οἰκημάτων ἐφαίνοντο εἰς τοὺς θεατὰς διὰ τοῦ ἐγκυκλήματος, μηχανῆς σκεπασμένης καὶ ἡμικυκλίου, τῆς ὁποίας ἔργον ἦτο νὰ δεικνύη τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ θαλάμου κινουμένη ὀπισθεν τῆς μεγάλης εἰσόδου τῆς σκηνῆς, ἥτις ἔμενε τότε ἀνοικτή. Οἱ ἀρχαῖοι συνειθίζον καὶ τὸ παραπέτασμα (αὐλεῖον) τῆς σκηνῆς, καθὼς ἡμεῖς τὴν σήμερον· φαίνεται μάλιστα ἀπὸ τὸν Ὀιδίπιδον ὅτι ἦτο προσηλωμενον εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ θεάτρου, ὅθεν τὸ ἀνεβίβαζον. Ἄλλ' εἰς τὸ θέατρον τῶν Ἀθηναίων φρονουσί τινες ἔτι δὲν ἦτο πάντοτε ἐν χρήσει, ἐπειδὴ δ.ν γίνεται λόγος περὶ οὐδεμιᾶς προπαρασκευῆς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῶν δραμάτων τοῦ Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους. Ἐξ ἐναντίας δὲ εἰς πολλὰ τοῦ Εὐριπίδου, ἴσως δὲ καὶ εἰς τὸν Οιδίποδα, ἡ σκηνὴ φαίνεται κατεληγμένη ἀπὸ πλῆθος ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι θέσθαια δὲν συνήχθησαν ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ὄψιν τῶν θεατῶν. Ἐσκεπάζετο δὲ μόνον τὸ προσκήνιον. Ὁ χορὸς εἶχεν ἰδιαιτέραν εἰσοδὸν εἰς τὴν ὀρχήστραν, ὅπου ἐχώρευε καὶ ἔψαλλεν. Ἐμπροσθεν δὲ ταύτης καὶ ἀκριβῶς κατὰ τὸ μέσον ἔκειτο ἡ θυμέλη, εἶδος βωμοῦ με βαθυμίδας, ὅπου ἴστατο ὁ χορὸς ὅτε ἔμενεν ἀργός. Οἱ Ῥωμαῖοι ὑπερέβησαν τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν θεάτρων. (Ἀκολουθεῖ) (3)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ λιθογραφίας.

Πρῶτος ὁ Ἄλουσιος Σενεφέλδερ ψάλτης τοῦ κατὰ τὸ Μόναχον θεάτρου παρετήρησεν ὅτι αἱ ἀσβεστώδεις πέτραι διατηροῦσι τὰ διὰ τινος παχείας μελάνης σχεδιασθέντα γράμματα, καὶ τὰ μεταδίδουσι καθαρὰ εἰς τὸ ἐρεγμένον χαρτίον ὅταν πλακωθῆ ἐπάνω αὐτῶν· ἐρευνῶν δὲ εὗρηκε προσέτι ὅτι τὸ αὐτὸ συμβαίνει ὡς αἰεὶ ὑγραίνεται ἡ πέτρα καὶ μελανίζονται μὲ τὸ αὐτὸ μέλαν ἐκ νέου τὰ σημειωθέντα.

Ἀπὸ τὰ 1800 αὐξήσεν εἰς τὸ Μόναχον ἡ λιθογραφικὴ τέχνη καὶ ἐκεῖθεν διεδόθη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τόπους, ὅπου προκρίνεται σχεδὸν ἀπὸ τὴν χαλκογραφίαν καὶ διὰ τὴν ταχύτητα τοῦ ἔργου, καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν σχεδίων· ὅθεν διὰ τῆς λιθογραφίας ἐκδίδονται ὠραιότατοι χάρται κτλ. Μεταφέρονται δὲ εἰς αὐτὴν καὶ οἱ χαλκογραφικοὶ τύποι, ὥστε χρησιμεύει ἤδη καὶ εἰς τὴν τύπωσιν μεταξωτῶν, βαμβακερῶν καὶ μαλλίνων ὑφασμάτων.

Τὸ λιπαρὸν μέλαν, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται, συντίθεται ἀπὸ σαπώνιον στέατος ξηρὸν, μαστίχην, πότασσαν ὑπανθρακικὴν, λάκαν, καὶ λιγνύν.

Οἱ δὲ χρωστήρες γίνονται ἀπὸ σαπώνιον στέατος ξηρὸν, κηρὸν λευκόν, καὶ λιγνύν.

Ἀφ' οὗ σημειωθῶσι τὰ γράμματα περῶσι τὸν μελανωτῆρα ἐπάνω τῆς πέτρας· οὗτος δὲ ἔχει μέλαν συγγείμενον ἀπὸ θρατμένον λινέλαιον καὶ καπνίαν ἢ λιγνύν· τὸ μέλαν δὲ τοῦτο προσκολλᾶται εἰς μόνον τὰ σχεδιασμένα· ὅταν θέλωμεν νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰ ἀντίτυπα τινος ἐγγράφου τὸ ποτίζομεν νωπὸν εἰς λιθογραφικὴν πέτραν καὶ λαμβάνομεν ἔπειτα πᾶμπολλα ἀντίτυπα. (3)

ΗΘΙΚΗ.

Ἡ κυρία καὶ προϋργικαὶ τέτη σπουδὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος. Τὴν ἄλλο γνωρίζομεν περὶ τοῦ ἀνθρώπου, εἰμὴ ὅτι γεννᾶται καὶ ἀποθνήσκει εἰς τὴν γῆν· Ἀπ' αὐτὴν ἄρα τὴν ἰδέαν πρέπει ν' ἀναχωρήσωμεν καὶ εἰς αὐτὴν πάλιν ὁμοίως νὰ ἐπιστρέψωμεν, ὡς αἰεὶ ὁμιλοῦμεν περὶ αὐτοῦ καὶ συλλογιζόμεθα.

Ἵπερήφανε ἄνθρωπε! ζητεῖς νὰ μάθῃς διὰ τί εἶσαι ἀδύνατος καὶ μικρός! ἀλλὰ διὰ τί ἡ δρῦς εἶναι ὑψηλοτέρα καὶ δυνατωτέρα παρὰ τὸ φυτὸν, τὸ

ὅποιον ἐπισκιάζεται ἀπ' αὐτὴν; διατι δὲ ὁ πλανήτης τοῦ Διὸς εἶναι μεγαλύτερος παρά τοὺς δορυφόρους του, καὶ ἡ γῆ αὐτὴ παρά τὴν σελήνην;

Ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται εἰς μεσσίαν τινὰ κατάστασιν, ὡς ἐπὶ τινος ἰσθμοῦ, ἐπειδὴ εἶναι συγχρόνως καὶ ἀμαθὴς καὶ πεπαιδευμένος καὶ εὐτελής καὶ μεγαλόφρων. ἔχει τῶντι συγχρόνως ἱκανὸς μὲν γνώσεις ὥστε νὰ μὴ ἀμφιβάλῃ περὶ τῶν πραγμάτων ὡς πυρρῶνις, τὴν δὲ μικροφυλίαν ὥστε δὲν δύναται νὰ ὀπισθῆ μὲ στωϊκὴν ἀπάθειαν. Ὅθεν κυματίζεται πάντοτε μεταξύ τῆς ἐνεργείας καὶ ἀδρανείας καὶ δὲν ἐξεύρει ἂν πρέπη νὰ προκρίνῃ τὸ σῶμα ἢ τὴν ψυχὴν. Γενῶνται διὰ ν' ἀποθάνῃ, σκέπτεται δὲ διὰ νὰ σφάλῃ. Καὶ τὸ λογικόν του αὐτὸ εἶδος παραφροσύνης· ἐπειδὴ ἂν μὲν τοῦ παρακούσῃ ὅλα τῶ φαινόνται σκοτεινὰ, ἂν δὲ τὸ συμβουλευθῆ πολὺ, βλέπει ὅλα ἀβέβαια· χάος παθῶν καὶ συλλογισμῶν, ἀπατόμενος πολλὰκις καὶ συναισθανόμενος τὴν ἀπάτην ὀλίγον ἔπειτα, πίπτει καὶ ἀνεγείρεται καὶ πάλιν πίπτει ἀκατάπαυστα. Ἐπλάσθη μὲν κύριος τρόπον τινὰ τοῦ παντός, καὶ μόνος διακρίνει τὴν ἀλήθειαν, γίνεται δὲ δούλος τῶν ἄλλων κτισμάτων καὶ κυλιέται ἀπὸ σφαλμάτων εἰς σφάλματα. Αὐτὸς εἶναι τῶντι, τὸ παίγιον ἐνταυτῶ καὶ τὸ αἶνιγμα ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Σεμνυνόμενος δικαίως διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς καταγωγῆς σου τρέχε λοιπὸν ἄνθρωπε, καὶ πέτα μὲ τὰς πτέρυγας τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὸν διαθήτην εἰς τὰς χεῖρας, καταμέτρησον τὸ διάστημα τοῦ παντός, προσδιόρισον τὸ βάρος καὶ τὸν ὄγκον τῆς ἀτμοσφαιρας, διάταξον κατὰ τὴν θέλησίν σου τὰ κύματα καὶ τὰς παλῆροιας τοῦ Ὠκεανοῦ, δὲς νόμους εἰς τὸν δρόμον τῶν πλανητῶν, διάγραψον τὴν περίοδον τοῦ ἡλίου, ἀνάβα εἰς τὸν ἔμπυρον οὐρανόν, πλησίασον ἂν δυνηθῆς καὶ εἰς αὐτὸν τοῦ Θεοῦ τὸν θρόνον, εἰσχώρησον εἰς τὸν ἀδιεξίτητον λαβύρινθον, ὅπου περιπλανήθησαν τόσοι φιλόσοφοι, καὶ τόλμησον νὰ δέσῃς συμβουλὰς καὶ εἰς τὴν αὐτοσοφίαν περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ διέπῃ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, ἀλλὰ θέλεις ἐπανέλθει εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην σου κατάστασιν, ἐρυθριῶν διὰ τὴν μωρίαν σου!

Ὅτε κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους τὰ οὐράνια πνεύματα εἶδον θνητῶν (*) ἀποκαλύπτοντα τοὺς ἀνορέητους νόμους τῆς φύσεως, ἐθαύμασαν ὅτι ἐκρύπτετο εἰς χοικὸν σῶμα τόσον τεράστιος ἐπιστήμη· ἀλλ' ὁ δαιμόνιος ἐκεῖνος καὶ μεγαλοφυὴς ἄνθρωπος, ὅστις ἔδεσεν, ὡς εἶπεῖν, τοὺς

(*) Τὸν Νεύτων.

κομῆτας εἰς τὰς τροχιάς του, ἐδύνατο νὰ περιγράψῃ ἢ νὰ προσδιορίσῃ ἐν μόνον κίνημα τῆς ψυχῆς; Αὐτὸς, ὅστις ἠκολούθει κατ' ἔχνος τῶν ἀστέρων τὸν δρόμον, ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς ἰδίας του ὑπάρξεως; Πρᾶγμα παράδοξον! ὁ ἄνθρωπος νὰ ὑπερπηδᾷ τόσα ἐμπόδια καὶ νὰ εὐτυχῇ ὅταν πρόκηται νὰ ἐφεύρῃ ἐπιστήμης καὶ τέχνας, ὅταν δὲ ἐρευνᾷ τὴν φύσιν του νὰ ἀμνηχανῇ καὶ νὰ ζαλιζέται!

Δύο δυνάμεις ἐνεργοῦσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἡ φιλαυτία καὶ τὸ λογικόν· ἡ μὲν διὰ νὰ τὸν κινή, ἡ δὲ διὰ νὰ τὸν συσέλλῃ καὶ διοικῇ· ἀλλὰ καὶ αἱ δύο τείνουσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ παράγουσι τὸ καλόν, ὅταν δὲν παρεκτρέπωνται τοῦ πρέποντος, ἢ τὸ κακὸν εἰς τὴν ἐναντίαν περίστασιν.

Συνδέων ὁ δημιουργὸς μὲ ἀμοιβαίας σχέσεις κυρίους καὶ ὑπηρετάς, γυναικας καὶ ἄνδρας μᾶς ὑποχρέωσε νὰ καταφεύγωμεν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ ἡ ἀδυναμίξι ἐνὸς ἐκάστου ἀτόμου παράγει τὴν δύναμιν ὅλων. Αἱ χρεῖαι, τὰ ἐλαττώματα, καὶ τὰ πάθη σφίγγουσι τοὺς δεσμοὺς τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Αὐτόθεν δὲ προέρχονται ὁ ἔρωσ, ἡ φιλία, καὶ ἡ ἐνδόμυχος χαρὰ, τὴν ὁποίαν ἀπολαύομεν ἐπὶ τῆς ζωῆς.

Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος παραφρονῶν καὶ ἀλαζονευόμενος νομίζει ὅτι δι' αὐτὸν ὁ κόσμος ἐπλάσθη, καὶ ὅτι τὰ πάντα ἐπὶ τῆς γῆς προωρίσθησαν εἰς τροφήν, εἰς ἐνδυμασίαν ἢ ἀπλῶς εἰς ἀπόλαυσίν του· Ἄλλ' ὅστις παχύνει τὸν ταῶν καὶ φασιανόν, τὸν ὅποιον φέρεις εἰς τὴν τράπεζάν σου διὰ σὲ μόνον καταποικίλλει τὰς πεδιάδας μὲ ἄνθη; διὰ σὲ ὁ χορδαλὸς ὑψοῦται εἰς τὰ νέφη καὶ μελωδεῖ; ἀλλ' ἡ χαρὰ κινεῖ τὴν φωνὴν του καὶ ταραττει τὰς πτέρυγας. Διὰ σὲ ἀντηχεῖ ὁ ἀήρ τὰ λιγυρὰ ἄσματα τῆς ἀηδόνος; ἀλλ' αὐτὴ ψάλλει τοὺς ἔρωτάς της, καὶ ὑπεῖκει εἰς τὸ πάθος της. Ὁ δὲ ἀγέρωχος ἵππος, ὅστις φρουάττει καὶ ἀνορθοῦται εἰς τὴν φωνὴν σου, δὲν αισθάνεται ἄρᾳ γε τὴν ὑπερφάνειαν καὶ ἡδονὴν σου; Ὁ σπόρος, ὅστις σκεπάζει τοὺς ἀγρούς, εἰς σὲ μόνον ἀνήκει; ἀλλὰ τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀντιποιοῦνται τὸ μέρος των. Γὰ στάχυα ἀπὸ τὰ ὁποῖα καταχρυσοῦνται οἱ ἀγροὶ εἰς σὲ μόνον προωρίσθησαν; ἀλλὰ πολλὰ μέλλουσι νὰ θρέψωσι τὸν βοῦν, πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν κόπων του· πόσα δὲ ἄλλα ζῶα τρέφονται μὲ τοὺς καρποὺς τῶν ἰδικῶν σου! Μάθε ὅτι ἡ φύσις διαμερίζει τὰ δῶρά της μεταξύ ὅλων τῶν τέκνων της. Ἡ μελανόσιλπος μηλωτὴ, ἥτις θερμαίνει σήμερον τὸν μονάρχην τῆς Ῥωσσίας, τῆς Τουρκίας ἢ τῆς Περσίας, ἐξέστανεν ἄλλοτε τὴν ἄρχτον τῶν βορείων κλιμάτων. Ὁ θεὸς ἀπὸ εὐσπλαγγνίας ἀνήθη εἰς τὰ ἄλογα ζῶα τὴν ἀνοφελῆ τοῦ θαλάτου προαίθησιν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς

τὸν ἄνθρωπον μετριάζων μὲ τὴν ἐλπίδα τὸν φόβον, τὸν ὁποῖον ἐμπνέει ἡ τελευταία αὕτη στιγμή. Ὁ θάνατος τῶντι πλησιάζει πάντοτε, καὶ πάντοτε φαίνεται μακρυσμένος, ἐπειδὴ χωρὶς τὴν ἀπάτην ταύτην, ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐδύνατο νὰ ἀντιβλέψῃ ἡσύχως τὴν τύχην του.

Πᾶσα κατάστασις ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ παρηγορίαν, ὅλοι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν ὡς κοινὸν φίλον τὴν ἀλαζονίαν. Κανεὶς δὲν εἶναι χωρὶς πάθος ἀρμόδιον εἰς τὸν χαρακτήρα του, οὔτε ἡλικία ὑπάρχει χωρὶς ἐλπίδα, ἐπειδὴ ἡ ἐλπίς μᾶς συνοδεύει παντοῦ ὡς καὶ εἰς τὴν ὄχθην αὐτὴν τοῦ τάφου (*).

Ἰδὲ τὸ παιδίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑπεῖκον εἰς τὰς ἀθῶας τῆς φύσεως ὁρμᾶς, διασκεδάζει μὲ τὰ παιγνίδια καὶ καθυδύνεται μὲ ἀστραγάλους· παιγνίδια βορβορώδεστερα, ἀλλ' ἐξίσου μάταια εὐχαριστοῦσι καὶ τὴν νεότητα· τὴν δὲ ἀνδρικήν ἡλικίαν βέλγουσιν ὁ χρυσὸς, αἱ τιμαὶ καὶ τὰ ἀριστεῖα· τέλος τὸ γῆρας συνοδεύουσι τὰ κομβολόγια, αἱ προσευχαὶ καὶ ἄλλα ὅμοια. Οὕτω παίζων πάντοτε πίπτει καταπεποιημένος ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀποκοιμίζεται, δηλαδὴ παύει τὸ παιγνίδιον τῆς ζωῆς.

(3)

(Μετάφρ. ἐκ τοῦ Ἀγγλ. τοῦ Πώπ.)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Οἱ ὀλλανδοὶ δεινοὶ, ὡς ὑπάρχει γινωσκόν, εἰς τὴν κηπουρικὴν ἐπιμελοῦνται τόσον τὴν φυτείαν τῶν tulipe ὡς εἰς ἐκ τῶν μελῶν τῆς φυτοκομικῆς ἐταιρείας τοῦ Ἀμστελδοάμου (Vandermek) ἠγόρασαν ἐσχάτως 16,000 φράγκα νέον εἶδος τοῦ ἄνθους τούτου καλλιεργημένον παρά τινος κηπουροῦ τοῦ Gand.

— Ἡ ἐλάσθησις γίνεται τόσον ταχέως εἰς τὴν Λαπωνίαν, ὥστε μόλις δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν. Τὸ ἔαρ, τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον μόλις διαρκοῦσι 56 ἡμέρας καὶ ἡ χιὼν ἀναλύει πρὸ τῆς 4 Ἰουλίου. Τότε σπείρονται οἱ ἀγροὶ, χλοάζουσι δὲ τὴν 9, ἀκμάζουσι τὴν 17, ἀνθίζουσι τὴν 28, θερίζονται δὲ ἀπὸ 2 Αὐγούστου. Τὴν δὲ 8 χιονίζει πάλιν καὶ ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἕκτοτε δέκα ὀλοκλήρους μῆνας.

— Ὁ Κ. Παλλάς κατόρθωσεν εἰς τὸ Saint Omer νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τοῦς

(* Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ ὀφελιμώτατον ἔλκον τῶν αἰσθημάτων, ἐπειδὴ διατηρεῖ τὴν ὑγείαν μὲ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς φαντασίας· ὅστις ἐλπίζει εἰς πολλὰ ἔτη γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μακρόβιος. Ἄν δὲν εἴη πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν σκοπὸν τινα, τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἤθελεν εἶναι πλησίον, καὶ ἡ ζωὴ του ἤθελε σέσσει μὲ τὰς ἐπιθυμίας του· ἡ ἐλπίς εἶναι εἶδος χαρᾶς, ἥτις ἐκτείνεται ὡς ελασμα χρυσοῦν εἰς ὅλας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

καυλοῦς τοῦ ἀραβοσίτου, (φιγοπύρου) καθαρώτατον σάκχαρ, καθὼς τὸ ἀπὸ τὰ σέυτλα μέχρι τοῦδε. Ἐλπίζεται δὲ ὅτι βέλουσιν ἐντὸς ὀλίγων τινῶν ἐτῶν συστηθῆ ἔργαστήρια διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῆς γλυκείας ὕλης ταύτης ἀπὸ τὰ γαιώμηλα καὶ τὰ σταφύλια.

— Οἱ πλοῦσοι καὶ τρυφηλοὶ τῆς Εὐρώπης μὴ εὐαρεστούμενοι εἰς τὰ πτίλα τῶν συνήθων ὀρνίθων τοῦ κλίματος ὅπου ζῶσιν ἀγοράζουσι βαρυτίμως τὰ ἀποβαλλόμενα πτερία τοῦ ἀγριοτροχιλέου (eider) διὰ τὴν ἄκραν αὐτῶν κουφότητα καὶ λεπτότητα. Τὰ ὄρνεα ταῦτα ἄγνωστα εἰς τὰ ἡμέτερα κλίματα· ἐπιφαίνονται ἐνίοτε εἰς ἡμᾶς ὅταν δριμύς χειμῶν διώκῃ αὐτὰ ἀπὸ τὰς ὑπερβορείους καὶ ὑψηλοκρήμινους χώρας ὅπου διατρίβουσι καὶ εὐκόλως μάλιστα τιθασσεύονται.

(3)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Περίφημος τις ἰατρός (Boerhaave) ἀποθανὼν, ἀφήκε μέγαν τινὰ τόμον ἐπιμελῶς σφραγισμένον, καὶ περιέχοντα, ὡς εἶπεν ὁ ἴδιος, τὰ διδάγματα τῆς πολυχρονίου αὐτοῦ περὶ τὴν ἰατρικὴν πείρας. Τὸ σύγραμμα τοῦτο ἐπρόσφεραν οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης του εἰς δημοπρασίαν, χωρὶς νὰ συντρέψωσι τὰς σφραγίδας, καὶ τὸ ἐπώλησαν εἰς ὑπέροχον τιμὴν. Ἀνοίξας ὁμῶς αὐτὸ ὁ ἀγοραστής, ἐξεπλάγη, εὐρίων πᾶν φύλλον ἀγραφον ἐκτὸς ἐνός, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὁποῖου ἦτο γραμμὴν ἡ ἐφεξῆς περίοδος:

Φύλαττε δροσερὰν τὴν κεφαλὴν, ἀνοικτὸν τὸ σῶμα, τοὺς δὲ πόδας θερμούς· καὶ οὐδέποτε θέλεις χρειασθῆν ἰατρόν.

Ἀπὸ τὸ 1827 ἕως τὰ τέλη τοῦ 1836 ἐθανατώθησαν αὐτοχειρὶ εἰς τὴν Γαλλίαν 17,524 ἄνδρες καὶ γυναῖκες· καὶ κατὰ μὲν τὸ 1827 ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοχειρῶν ἀνέβαινεν εἰς 1542, κατὰ δὲ τὸ 1835 εἰς 2235· ὥστε τὸν τελευταῖον τοῦτον χρόνον ἦσαν δύο αὐτόχειρες περισσότερον καθημέραν. Μόνον εἰς Παρισίους ἀπρηριθμήθησαν, ἀπὸ τοῦ 1831 μέχρι τοῦ 1836, 1333 αὐτόχειρες, ἐκ τῶν ὁποίων 849 ἄνδρες, καὶ 484 γυναῖκες.

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἀπογραφὴν, ὁ εὐρωπαϊκὸς πληθυσμὸς τῆς Ῥωσικῆς αὐτοκρατορίας ἀναβαίνει εἰς 45,550,000.

ΕΚΛΕΪΦΙΣ ΤΟΥ 1838 ΕΤΟΥΣ.

Τὸ 1038 θέλουν γένει τέσσαρες ἐκλείψεις, δύο τοῦ Ἡλίου καὶ δύο τῆς Σελήνης.

1. Θέλει γίνει έκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 14 Μαρτίου εἰς τὰς 5 καὶ 26 λεπτά, τὴν νύκτα, καὶ ἀκολουθῶς ἀόρατος.

2. Θέλει γίνει έκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 29 Μαρτίου (10 Ἀπριλίου) τὴν νύκτα, ὁρατή.

	Τουρμιστι.		Εὐρωπαϊστί.	
	Ω.	Λ.	Ω.	Λ.
Ἄρχῃ	7	54	2	24
Μέσση	9	21	3	51
Τέλος	10	49	5	13
Διάρκεια	2	54		

Ποσότης, $7\frac{1}{2}$ δάκτυλοι ἐπὶ τοῦ βορείου μέλου τῆς Σελήνης.

3. Θέλει γίνει έκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 7 Σεπτεμβρίου, εἰς τὰς 4 ὥρας καὶ 37 λεπτά, τὴν νύκτα καὶ ἀκολουθῶς ἀόρατος.

4. Θέλει γίνει έκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 21 καὶ 22 Σεπτεμβρίου (3 Ὀκτωβρίου), κλάσμα τῆς ὁποίας θέλει εἶσθαι ὁρατὸν τὴν 22 τὸ ἑσπέρας, ὡς ἀκολουθῶς:

	Τουρμιστι.		Εὐρωπαϊστί.	
	Ω.	Λ.	Ω.	Λ.
Σελήνη ἀνατέλλει, $4\frac{1}{2}$ δακτύλους ἐκλείπουσα, εἰς	0	2	5	51
Τέλος τῆς ἐκλείψεως	0	29	6	18

Πρωῖνὸι καὶ ἑσπερινὸι ἀστέρες τὸ 1838. — Ἡ Ἀφροδίτη θέλει εἶσθαι ἑσπερινὸς ἀστήρ μέχρι τῆς 21 Φεβρουαρίου (5 Μαρτίου), ἔπειτα δὲ πρωῖνὸς ἀστήρ μέχρι τῆς 6 (18) Δεκεμβρίου, ἔπειτα ἑσπερινὸς ἀστήρ μέχρι τῆς 24 Σεπτεμβρίου (6 Ὀκτωβρίου), 1839.

Ὁ Ζεὺς θέλει εἶσθαι Πρωῖνὸς ἀστήρ μέχρι τῆς 20 Φεβρουαρίου (4 Μαρτίου), ἔπειτα Πρωῖνὸς ἀστήρ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ἔτους τούτου.

(Ἐκ τῆς Αποθήκης τῶν ὤφελ. γνώσεων.)

